
PLA ESPECIAL DE CAMINS EN SÒL NO URBANITZABLE
CALDES DE MALAVELLA

Juny 2010

Ajuntament de Caldes de Malavella

ÍNDIX GENERAL

I. MEMÒRIA	5
1. INICIATIVA	5
2. EQUIP REDACTOR	5
3. ANTECEDENTS	6
PGOU 1988	6
ORDENANÇA DE CIRCULACIÓ VIÀRIA	7
PLA DE PREVENCIÓ D'INCENDIS FORESTALS	7
POUM 2010	8
4. MARC LEGAL	9
5. JUSTIFICACIÓ DE LA CONVENIÈNCIA DEL PLA ESPECIAL	11
6. OBJECTIUS DEL PLA ESPECIAL	12
DEFINICIÓ DE CAMINS	12
TITULARITAT DELS CAMINS	13
NATURALESIA JURÍDICA DELS CAMINS	14
REGULACIÓ DE CAMINS	17
7. CRITERIS DE L'INVENTARI	18
8. ÀMBIT DEL PLA ESPECIAL	19
II. NORMATIVA URBANÍSTICA	20
CAPÍTOL I DISPOSICIONS GENERALS	20
Article. 1.- Objecte	20
Article. 2.- Àmbit d'aplicació	20
Article. 3.- Exclusions	21
Article. 4.- Classificació dels camins	21
CAPÍTOL II DE LA ZONA DE DOMINI I LA ZONA DE SERVITUD	22
Article. 5.- Domini públic	22
Article. 6.- Regulació de la zona de domini públic	22
Article. 7.- Zones de servitud	22
Article. 8.- Regulació de la zona de servitud	23
CAPÍTOL III RÈGIM D'ÚS	23
Article. 9.- Regulació d'usos	23
Article. 10.- De l'accés motoritzat al medi natural	24
Article. 11.- Circulació fora de camins	24
Article. 12.- Velocitat màxima de circulació	24
Article. 13.- Identificació dels vehicles	24
Article. 14.- Circuits específics per a determinats tipus de vehicles motoritzats	25
Article. 15.- Activitats esportives organitzades	25
CAPÍTOL IV CONSERVACIÓ DELS CAMINS I AUTORITZACIONS	25
Article. 16.- Necessitat de llicència	25
Article. 17.- Obres de tancaments de finques privades i els seus accessos	25
Article. 18.- Edificacions, instal·lacions i espècies arbòries existents	25

Article. 19.- Eliminació d'objectes i construccions per motius de seguretat	26
Article. 20.- Moviments de terres	26
Article. 21.- Instal·lacions subterrànies i aèries.....	26
Article. 22.- Aigües procedents de les finques contigües	27
Article. 23.- Accessos	27
Article. 24.- Obligacions	27
Article. 25.- Senyalització.....	27
Article. 26.- Creuament amb grans infraestructures	28
Article. 27.- Autoritzacions per a usos especials i privatis	28
Article. 28.- Responsabilitat	29
Article. 29.- Convenis de col·laboració.....	29
CAPÍTOL V MODIFICACIÓ XARXA VIÀRIA	29
Article. 30.- Procediment.....	29
Article. 31.- Obertura de nous camins	29
Article. 32.- Modificació dels camins existents.....	30
Article. 33.- Expropiació i cessió de béns i drets	30
CAPÍTOL VI INFRACCIONS I SANCIONS	30
Article. 34.- Responsabilitats	30
Article. 35.- Infraccions lleus	30
Article. 36.- Infraccions greus	31
Article. 37.- Infraccions molt greus.....	31
Article. 38.- Indemnitzacions pels danys ocasionats	32
Article. 39.- Reparacions.....	32
Article. 40.- Sancions	32
DISPOSICIÓ FINAL	32
III. DOCUMENTACIÓ GRÀFICA	34
1. CLASSIFICACIÓ DE CAMINS	34
IV. INVENTARI	35

I. MEMÒRIA

1. INICIATIVA.

La iniciativa de la formulació del Pla Especial de Camins en Sòl No Urbanitzable és de l'Ajuntament de Caldes de Malavella.

2. EQUIP REDACTOR.

El present Pla Especial ha estat redactat pels Serveis Tècnics Municipals de l'Ajuntament de Caldes de Malavella en col·laboració de DV-Serveis Tècnics SL.

Gemma Torras i Oliveras, arquitecta assessora municipal
Serveis Tècnics Municipals de l'Ajuntament de Caldes de Malavella

3. ANTECEDENTS

PGOU 1988

El Planejament General vigent es correspon amb el PGOU 93 que fou aprovat definitivament el 17/03/1993 i publicat al DOGC el 26/05/1993. Aquest planejament defineix el Sistema Viari de Caldes de Malavella en els seus articles 41 i 42, 62, 181 i 188, així com el plànol 1.3 de Sistemes General, i, en tots aquest documents es fa menció explícita dels camins en sòl no urbanitzable:

SECCIO 3ª.- SISTEMA VIARI.

Art. 41.- CONTINGUT.

1) S'entèn per sistema viari el conjunt de carreteres, camins, carrers i altres eixos de comunicació que serveixen al tràfic en les diferents categories.

Art. 42.- TIPUS DE VIES.

1) Sense perjudici del que disposa l'art. següent, el present Pla General estableix els tipus de vies que s'anuncien a continuació.

a) Xarxa interurbana primària: vies de tràfic intens, que han de permetre una especialització elevada dels fluxos i alts nivells de servei i carreteres de transcendència general o comarcal.

b) Xarxa urbana primària: vies urbanes fonamentals per a l'estructura urbana de llur posició, de les activitats que localitzen i dels sectors que relacionen.

c) Xarxa urbana secundària; té per missió principal donar accés a les edificacions i enllaçar amb les vies bàsiques. Està constituïda per le vies no compreses en la xarxa bàsica que tenen alineacions i rasants assenyalades en el present Pla General o, com a desenvolupament del mateix, en Plans Parcial, Especials o en Estudis de Detall que s'aprovin.

d) Xarxa de vianants: vies urbanes reservades al tràfic de vianants i de serveis.

e) Xarxa interurbana secundària: és la xarxa de camins veïnals que el Pla considera com a estructura bàsica fonamental en el sòl no urbanitzable.

2) Els tipus de vies a), b) i c) del punt anterior constitueixen la xarxa viària bàsica.

Art. 62.- PROTECCIO DE LES VIES.

5) En els camins veïnals la separació entre l'edificació i l'eix serà de 10 m. Els tancaments de finques es faran a 3 m de l'eix del camí.

7) Els camins rurals estaran protegits en una franja de 10 m a partir de l'eix del camí. D'acord amb el que disposa l'art. 86.2 de la Llei del Sòl, aquests terrenys no poden ésser edificats ni destinats a utilitzacions que impliquin una transformació, de les seves condicions naturals actuals, estant permeses tan sols les actuacions orientades a llur conservació.

L'ampliació dels camins rurals, quan fos necessària, s'efectuarà, per motius paisatgístics, a expenses d'un sol dels llinars, conservant-se, quan tècnicament sigui possible, el que estigui poblat amb millor vegetació. El nou marge es consolidarà amb la plantació d'espècies autòctones.

Art. 181.- CAMINS RURALS.

Per la seva significació amb vista al manteniment de les característiques del sòl no urbanitzable, que és una de les finalitats d'aquest Pla, hauran de conservar-se els actuals camins rurals i queda prohibida l'obertura de nous camins, i en general de qualsevol tipus d'element vial, excepte els expressament relacionats amb explotacions agràries incloses en els plans del Departament d'Agricultura, els necessaris per a l'extinció d'incendis o els de suport previstos en aquest Pla.

Art. 188.- REGULACIO ESPECIFICA DE L'EDIFICACIO.

1) La construcció de nous habitatges estarà regulada pels següents paràmetres, sense perjudici dels que en el seu dia dicti el Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya.

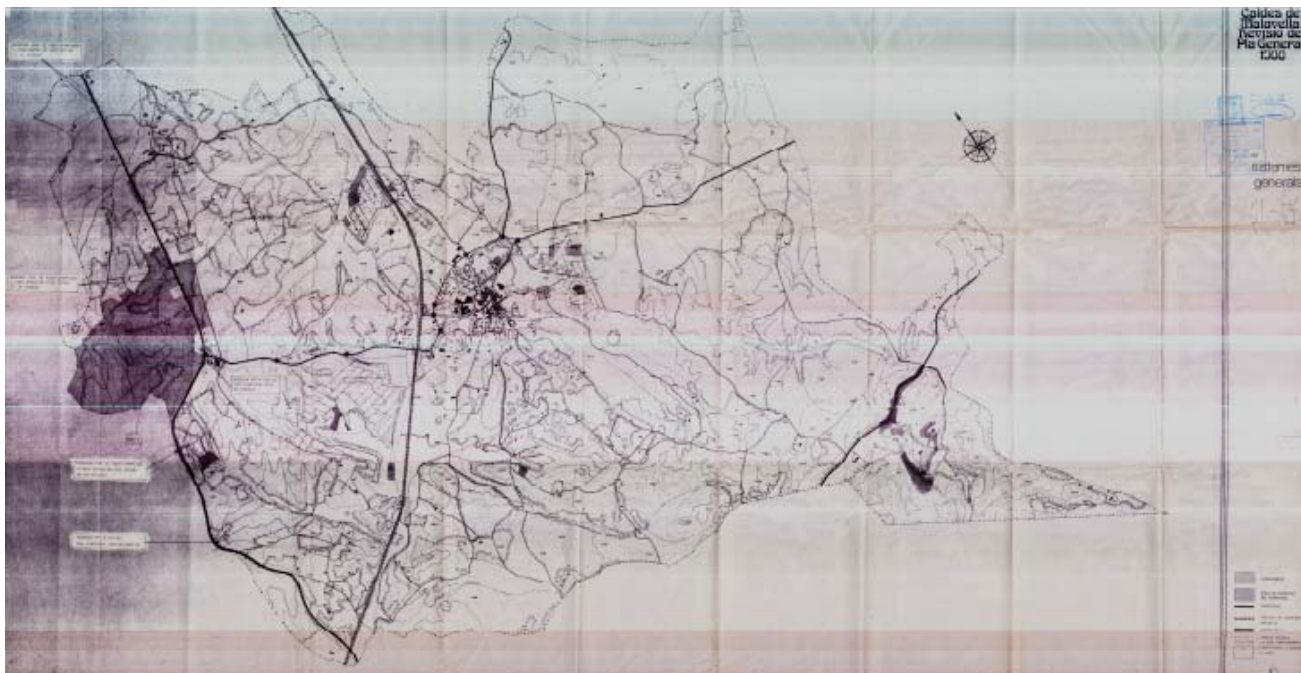
g) Les construccions es separaran, com a mínim, 7 m de les partions a 15 m de l'eix dels camins veïnals i a la distància fixada pel M.O.P.U. de l'eix de les carreteres. Es respectarà la zona de protecció dels llits dels rius i rieres (art. 64 d'aquestes normes).

2). Les construccions provisionals o fixes transparents destinades a la protecció dels conreus (tunels, abrics, hivernacles, ombrades, etc) hauran de complir els següents paràmetres:

a) La distància mínima fins a l'eix dels camins serà de 7 m. La distància mínima fins a la partió veïna serà d'un metre, no obstant això, l'ombra d'aquestes construccions no entrarà mai a les explotacions del veí.

c) s'estableixen les següents distàncies de protecció, per les instal·lacions de granges de bestiar porcí i avícola:

- 200 m respecte dels camins veïnals o públics; del llinar amb finques, de lleres de rius, rieres, embassaments; del límit del terme municipal amb d'altres poblacions.

PLÀNOL 1.3 DE SISTEMES GENERALS

ORDENANÇA DE CIRCULACIÓ VIÀRIA.

Aquesta ordenança es va aprovar pel Ple de l'Ajuntament de Caldes de Malavella, en la sessió de data 28 de novembre de 2005 i és vigent a dia d'avui. El seu objectiu era desplegar la competència municipal en matèria d'ordenació del trànsit de persones i de vehicles en les vies del municipi de Caldes de Malavella en el marc de les normes autonòmiques i estatals i les directrius europees d'aplicació. La redacció del present Pla Especial l'ha tingut en compte en la seva redacció.

PLA DE PREVENCIÓ D'INCENDIS FORESTALS.

En data 26 de març de 2010, es va aprovar el Pla de Prevenció d'incendis forestals de l'Ajuntament de Caldes de Malavella (PPIF 00097) per part del Servei de Prevenció d'Incendis Forestals de la Direcció General del Medi Natural del Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya.

En aquest document, en el seu capítol d'Inventari d'infraestructures de prevenció i lluita contra incendis forestals es llisten els camins imprescindibles des del punt de vista de la prevenció:

- Carretera d'accés a la urbanització Malavella Park.
- Carretera d'accés a la urbanització Can Solà Gros I
- Carretera d'accés a la urbanització Can Solà Gros II
- Carretera d'accés a la urbanització Llac del Cigne.
- Camí de l'antiga carretera de Barcelona a França, per la Tiona.
- Camí de l'antiga carretera de Francia a Caldes
- Camí vell de Tossa de Mar.
- Camí de Caldes a Vidreres.
- Camí de l'antiga carretera de Caldes, des de la Granota.
- Camí de Can Mas.
- Camí de les Mateues.
- Camí de Can Matetes.
- Camí de Sant Sebastià.

En el capítol de intervencions, classifica els camins en primaris, secundaris i terciaris en funció de la seva amplada i accessibilitat pels equips d'extinció d'incendis, i, en funció de dites categories estableix amplades i característiques tècniques de dits camins.

Aquesta classificació s'ha tingut en compte en l'elaboració del present Pla Especial i en la correspondència de categories de camins que s'hi estableixen.

POUM 2010

El POUM 2010 ha utilitzat com a punt de partida l'Inventari de Camins realitzat per DV Serveis Tècnics, a partir del qual s'ha estructurat i jerarquitzat la xarxa de camins del Sòl No Urbanitzable de Caldes de Malavella. S'ha posat al dia la xarxa de camins que en els darrers anys s'han modificat mitjançant algunes modificacions de traçat que s'incorporen en el plànol 3.2.1 i 3.2.2 de Sistema General de Comunicacions i en l'art. 56 de la Normativa, d'acord amb el qual es redacta el present Pla Especial de Camins en sòl no urbanitzable:

Art. 56: Categories del sistema de la xarxa viària:

1. En funció del seu nivell de servei, en el plànol núm. 3.2.2, corresponent a sistema urbanístic de comunicacions, el POUM estableix les categories següents:

- *Xarxa viària territorial de l'Estat o de la Generalitat i Carreteres Comarcals*
- *Xarxa viària local bàsica, formada pels carrers estructurants assenyalats dins del sòl urbà i els indicats en el sòl urbanitzable. També inclou els camins agrícoles principals estructuradors del terme municipal, que faciliten l'accés a les diferents urbanitzacions i veïnats així com al medi rural i natural.*
- *Xarxa viària local secundària de carrers i camins. Comprèn la resta de carrers del sòl urbà i dels camins secundaris en sòl no urbanitzable, que faciliten l'accés públic a llocs secundaris del medi rural i natural, generalment en forma d'unió de dos camins estructuradors. La xarxa de carrers del municipi té com a missió principal facilitar l'accés a les edificacions, enllaçar-les amb les vies bàsiques i dotar a la ciutat d'accessos i comunicacions sense vehicles en determinades àrees. Està formada per les vies no compreses en la xarxa*

bàsica, amb alineacions i rasants definides pel planejament anterior i/o es reajusta o s'assenyala de nou com a conseqüència del seu desplegament en plans derivats o sectorials.

- *Resta de camins rurals que es definiran i regularan mitjançant un Pla especial de camins en sòl no urbanitzable.*
- *Les àrees i zones d'aparcament (Va)*

4. MARC LEGAL.

A Catalunya, com a la resta d'Espanya, els camins es defineixen i regulen en base a quatre normes legals de caràcter bàsic:

- Código Civil
- Llei 7/1993, de 30 de setembre, de carreteres
- Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya (Decret legislatiu 2/2003)
- Ley 3/1995, de 23 de marzo, de vías pecuarias.

Les servituds de pas públiques emanen de diverses lleis sectorials:

- Ley de aguas (Real Decreto Legislativo 1/2001)
- Ley 22/1988, de costas

I les servituds privades les regulen els codis civils català i espanyol:

- Codi Civil de Catalunya
- Código Civil

I, pel que fa al dret de circular i gaudir de la natura, a la naturalesa jurídica dels camins i a la regulació del seu ús, aquest es troba regulat en diverses legislacions:

- Constitució Espanyola
- Código Civil –Llei 8/1987, de 15 d'abril, municipal i de règim local de Catalunya
- Decret 166/1998, de 8 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural
- Llei 9/1995, de 27 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural
- Decret 148/1992, de 9 de juny, pel qual es regulen les activitats fotogràfiques, científiques i esportives que poden afectar les espècies de la fauna salvatge
- Ley 10/2006, de 28 de abril, por la que se modifica la Ley 43/2003, de 21 de noviembre, de Montes
- l'últim, pel que fa a la tradició consuetudinària, cal esmentar el recull realitzat per l'Oficina d'Estudis Jurídics de la Mancomunitat de Catalunya:
- Costumari Català, vol. II. Costums sobre termenals, camins i aigües, en terres de pagès, 1921

Per altra banda, la Llei d'Urbanisme vigent a Catalunya preveu la possibilitat de redacció del present Pla Especial. (*art. 67.1. Sens perjudici dels que es puguin aprovar en virtut de la legislació sectorial, es poden redactar plans*

especials urbanístics en els supòsits següents: a) Si són necessaris, en desenvolupament de les determinacions contingudes en els plans territorials parcials i sectorials i en el planejament urbanístic general, per a l'ordenació de recintes i conjunts artístics, per a la recuperació i el millorament del paisatge urbà, per a la protecció addicional de les vies de comunicació, per al millorament d'àmbits rurals, per a la identificació i la regulació de les masies i les cases rurals a què es refereix l'article 50.2, per a la implantació de les obres i els usos en sòl no urbanitzable que estableix l'article 47.4, per a la protecció i el millorament dels espais agrícoles i forestals, dels espais fluvials i, en general, del medi natural i del paisatge, o per a qualsevol altra finalitat anàloga.)

5. JUSTIFICACIÓ DE LA CONVENIÈNCIA DEL PLA ESPECIAL.

Els diferents usos -populars, legals, administratius, etc.- que s'apliquen a la paraula *camí* obliguen a definir el concepte. Al nostre país, de qualsevol vial asfaltat se'n diu popularment *carretera*, de manera que hom assimila *camins* amb vials no asfaltats. Ara bé, sovint, els vials no asfaltats per a vehicles s'anomenen *pistes* i hom reserva la paraula *camí* per als vials no aptes per a vehicles. És a dir, els vells camins de ferradura o els corriols. A tot això hauríem d'afegir encara la diversitat d'opinions al voltant de conceptes com ara *camí ral*, *camí ramader*, *servitud de pas*, etc. Tot plegat, l'àmbit dels camins es caracteritza per una gran confusió semàntica.

En canvi, d'acord amb la llei de carreteres són camins les vies i els accessos als nuclis de població que integren la xarxa viària de titularitat municipal, les pistes forestals i els camins rurals. Òbviament, en són exclosos també els camins de bast o de ferradura i els camins ramaders, és a dir el viari tradicional o històric que no fou concebut per al trànsit d'automòbils. A més, els vials de propietat privada tenen sempre la consideració de *camí*. Per tant la distinció entre camins i carreteres es fa fonamentalment en base a criteris funcionals i de titularitat. Mentre les carreteres pertanyen a l'Estat, la comunitat autònoma o la província, els municipis i els particulars només poden ser titulars de camins, amb independència de llur morfologia i funcionalitat. Tanmateix, molts camins morfològicament són carreteres i cada cop més sovint presenten un recobriment asfàltic.

Precisament, hi ha una tendència generalitzada a interpretar i classificar els camins d'acord amb criteris morfològics o físico-constructius (com ara el tipus de ferm). Això no obstant, un inventari de camins enfocat a la gestió de la xarxa viària en el marc de les polítiques municipals d'ordenació del territori, s'ha de basar en primera instància en la realitat històrica i funcional dels camins, d'on deriva llur personalitat jurídica. Les característiques morfològiques i l'estat dels camins poden variar molt ràpidament, degut a les actuacions de millora dels camins (eixamplament, pavimentació) per part de l'administració pública o dels particulars, però també a causa dels efectes destructius de la meteorologia (episodis de pluges, etc.). En canvi, el recorregut i la funcionalitat, així com la personalitat jurídica dels camins - la propietat - té una gran permanència en el temps.

Els inventaris de camins són un manament legal, així ho estableixen el Text refós de la Llei municipal i de règim local (art. 222.1: "*Els ens locals han de portar un inventari de llurs béns, el qual ha de comprendre els béns de domini públic.*" El Reglament del patrimoni dels ens locals (Art. 106) especifica els "*vials no urbans*" dintre dels béns subjectes a inventari) i la Llei de regulació de l'accés motoritzat al medi natural (Art. 11: "*Els consells comarcals, d'acord amb els municipis afectats, han d'elaborar un inventari dels camins i de les pistes que hi ha en els termes municipals de llurs comarques, en el qual ha de constar la titularitat, pública o privada, les servituds que tenen i la possibilitat d'utilització de cadascun d'ells.*")

D'acord amb la Llei municipal cal que l'ens local inventariï tots els camins de titularitat pública municipal. L'inventari municipal de camins que es presenta seguidament, és un treball que parteix d'una visió global i integrada de la xarxa viària i del territori al qual serveix, i que es fonamenta en la realitat històrica funcional i jurídica dels camins del municipi de Caldes de Malavella.

Per altra banda, el POUM 2010 de Caldes de Malavella, preveu en el seu art. 56 la redacció del present Pla Especial.

6. OBJECTIUS DEL PLA ESPECIAL.

La normativa que acompanya el present Pla Especial té els següents objectius:

- Definir l'àmbit d'aplicació.
- Inventariar els camins existents i aportar solucions als camins que han estat modificats pel desenvolupament dels sòls urbans.
- Definir la titularitat dels camins.
- Definir la naturalesa jurídica dels camins.
- Definir les regulacions urbanístiques dels camins.

DEFINICIÓ DE CAMINS

La Llei de carreteres defineix aquests vials com *“les vies de domini i ús públics projectades i construïdes fonamentalment per a la circulació de vehicles automòbils”*. A partir d'aquesta definició tan elemental la Llei exclou diverses categories de vials que per exclusió esdevenen la xarxa de camins. De manera que legalment al nostre país són camins tots els vials que no són carreteres.

D'acord amb la Llei no són carreteres:

- Els vials de titularitat municipal.
- Els camins rurals
- Les pistes forestals
- Els vials públics tancats a la circulació (vies de servei)
- Els vials privats (vies de servei)

Aquesta categoria inclou, doncs, tant camins per a vehicles, com camins rurals tradicionals (carreters, de ferradura, ramaders, i senders). De manera que les característiques morfològiques i el tipus de ferm no intervenen en la classificació legal o administrativa dels vials. Atès que els municipis no poden ser titulars de carreteres, la titularitat dels camins públics recaurà, amb l'excepció principal de les vies pecuàries (de titularitat autonòmica), en els municipis.

Els camins ramaders són els únics camins que no s'obtenen per exclusió. D'acord amb la Ley de vías pecuarias: *“Se entiende por vías pecuarias las rutas o itinerarios por donde discurre o ha venido discurrendo tradicionalmente el tránsito ganadero.”*

TITULARITAT DELS CAMINS

Municipal

Els camins poden ser públics o privats en funció del seu titular. Pel que fa als camins públics, i especialment als demaniais, la titularitat recaurà per defecte en els municipis. Per consegüent, la majoria de camins públics són de titularitat municipal. La gestió dels camins municipals correspon, quan n'hi ha, a les entitats municipals descentralitzades.

Segons el Costumari Català de la Mancomunitat són camins públics: *“Els camins rals, els veïnals, els que segueixen el jaç d'un riu o riera, o canal públic, i els que van a una església, cementiri o a una font pública”*. En efecte, són públics els camins que al temps present comuniquen els pobles entre si, els moderns camins veïnals, que l'administració tendeix ara a catalogar com a “camins rurals”, i els que ho feien en altre temps, els anomenats “camins rals.”

Els camins rals són simplement els antics camins veïnals, especialment els principals, que definien els grans itineraris comarcals i regionals. La distinció “reial” significava que el rei els emparava. En el llenguatge popular “camí ral” és sinònim de camí principal de titularitat pública.

El costum reivindica també el caràcter públic del camí que segueix la riba d'un riu. *“El camí que segueix un riu, riera o canal públic ha de passar dintre dels quinze primers pams (2,910 metres) tocant al jaç o caire del canal, i és just de l'ample necessari perquè hi pugui passar una persona.”* Aquesta afirmació que trobem al Costumari Català és coincident amb la servitud pública de pas de cinc metres d'amplada que fixa la Ley de Aguas espanyola.

Quant als camins que accedeixen a indrets públics, com ara santuaris, cementiris, fonts públiques, etc., la jurisprudència considera que l'ús públic és inherent a la seva naturalesa. Tradicionalment també es consideren públics els camins que partionen finques sense pertànyer a cap de les finques confrontants.

Sovint s'afirma que el pas d'un mort crea camí públic. Aquesta creença, encara viva, si bé deformada, es refereix a una tradició catalana singular, l'anomenat camí de sagraments o camí de vius i de morts, també camí sagramenter, camí de creu o camí de combregar. Com escrivia Pella el 1901, *“Darán la condición de camino público algunos actos, como el paso del Viático o entierro, lo que en catalán se llama convertirse en camí de sagraments; porque con servir para un servicio religioso toma el camino la condición de cosa fuera del comercio o pública que va anexa a las cosas religiosas. Con igual fundamento será camino público el que conduzca y termine en cementerio, iglesia, capilla u otro lugar sagrado. En algunas comarcas se nombra el camí de vius y de morts, que equivale al camino de sacramentos.”* Això no obstant, segons es desprèn del Costumari Català el camí de sagraments no és un veritable camí públic ans una servitud de pas privada, atès que desapareix quan la casa on condueix és inhabitable i que el camí *“és públic per a tots aquells que tenen motiu per anar a la casa on mena, i per a ningú més.”*

Autonòmica

La Ley de vías pecuarias estableix la titularitat autonòmica dels camins ramaders. De manera que aquests camins, a Catalunya, són propietat de la Generalitat. Llur defensa i gestió correspon al Departament de Medi Ambient. Això no obstant, sovint els camins ramaders coincideixen totalment o parcial amb camins veïnals o rurals, de titularitat municipal, o àdhuc amb carreteres, de manera que es produeix un solapament de funcions i de titularitat.

Privada

Els camins que no són públics pertanyen als particulars, és a dir al propietari del terreny que conté el camí en qüestió. Els camins privats són essencialment vials construïts pels particulars a l'interior de les finques de la seva propietat com a elements auxiliars o complementaris de llurs activitats específiques (accés a l'habitatge familiar, peces de conreu, zones d'explotació forestal, etc.), en el sentit de les "vies de servei" definides per l'article 3.1. de la Ley 25/1988, de carreteras (*"a. Los caminos de servicio, entendiendo por tales los construidos como elementos auxiliares o complementarios de las actividades específicas de sus titulares; b. Los caminos construidos por las personas privadas con finalidad análoga a los caminos de servicio."*)

NATURALESA JURÍDICA DELS CAMINS

Si bé un camí públic pot tenir la consideració de bé patrimonial, en la immensa majoria dels casos els camins públics són béns de domini públic (*Art. 339 del Codi Civil: "Son bienes de dominio público los destinados al uso público, como los caminos..."* Art. 344 del Codi Civil: *"Son bienes de uso público, en las provincias y los pueblos, los caminos provinciales y los vecinales, las plazas, calles, fuentes y aguas públicas, los paseos y las obras públicas de servicio general, costeados por los mismos pueblos o provincias."* Art. 201 del Text refós de la Llei municipal i de règim local: *"Són béns de domini públic els afectes a l'ús públic..."*). Per tant són inalienables, inembargables, imprescriptibles (*Art. 2081. del Text refós de la Llei municipal i de règim local: "Els béns de domini públic i els comunals, mentre conserven llur caràcter, són inalienables, inembargables i imprescriptibles"*), exempts de registre (*Art. 223.2. del Text refós de la Llei municipal i de règim local: "Són exempts d'inscripció els béns de domini públic d'ús general."*) i no tributen (*Art. 232 del Text refós de la Llei municipal i de règim local: "Els béns comunals i els altres béns de domini públic no són subjectes a cap tribut"*). D'altra banda, els camins públics no són servituds de pas, car el seu sòl és públic. Ja ho diu el refrany *"qui sembra en camí ral perd lo gra i lo jornal."* En aquest sentit són equiparables a places, carrers i carreteres. Un camí públic té, doncs, una personalitat jurídica ben definida amb independència de llur titularitat (municipal o autonòmica), ús específic (veïnal, rural, etc.), o característiques morfològiques (camí asfaltat, pista, camí de ferradura, corriol, etc.).

La imprescriptibilitat dels camins públics els atorga una extraordinària persistència jurídica. Encara que el camí quedi en desús, s'emboquisi, o es destrueixi físicament, ni que passin trenta o més anys, jurídicament segueix existint.

D'acord amb els articles 204 i 205 del Text refós de la Llei municipal i de règim local un camí públic només pot deixar de ser-ho després de la incoació d'un expedient de desafectació, que el ple de l'ajuntament ha d'haver resolt favorablement per majoria absoluta, si el camí fa menys de vint-i-cinc anys, que ha deixat d'usar-se, o bé per un acord del ple per majoria simple, si el camí fa més de vint-i-cinc anys que ha caigut en

desús. La desafectació dels camins ramaders correspon a la Generalitat d'acord amb el procediment establert per la Ley de vías pecuarias.

La doctrina jurídica espanyola atorga una protecció de principi a tots els camins afectes a l'ús públic. Alhora, els camins d'ús públic des de temps immemorial són efectivament de titularitat pública. Jurídicament l'ús públic és una realitat de fet i resulta de l'existència d'un convenciment jurídic: l'ús públic és l'ús del camí pel públic en general amb el convenciment que s'està exercint un dret col·lectiu de pas, que podem comparar amb l'ús que els veïns fan de carreteres, places i carrers.

En cas de litigi la determinació de la titularitat dominical d'un camí és competència de la Jurisdicció Civil. Això no obstant, en base a l'article 227 del Text refós de la Llei municipal i de règim local (*Art. 227.1: "Els ens locals tenen plena capacitat per exercir tota mena d'accions i recursos en defensa de llurs drets i patrimoni."* *Art. 227.2: "Els ens locals poden recuperar ells mateixos, en qualsevol moment, la possessió de llurs béns de domini públic."*), els camins que hom presumeix públics gaudeixen d'un règim jurídic privilegiat que autoritza a l'administració a recuperar-ne la possessió per ella mateixa, d'immediat, i sense necessitat de recórrer als Tribunals. En el cas dels camins la possessió administrativa equival a l'ús públic i la recuperació de la possessió a restablir-ne o garantir-ne l'ús públic. En cas de litigi amb un particular l'exercici d'aquesta prerrogativa no resol la qüestió de la propietat efectiva (titularitat dominical) del camí en qüestió, que com hem dit ha de resoldre la Jurisdicció Civil.

L'ús públic del camí des de temps immemorial (que poden testimoniar els veïns i altres fonts documentals), l'afectació a un servei públic, i la inclusió en un inventari, són admeses per la Jurisdicció Civil com a prova de possessió pública (*Sentència 5599\1989 "esta Sala se ha pronunciado en el sentido de entender que la determinación de si un lugar litigioso es vía de uso público o privado, es una cuestión de hecho, determinable por el uso inmemorial del mismo, por la afectación a un servicio público, o por su inclusión en un inventario"*).

Molt sovint, els camins públics ho són en virtut de l'ús públic des de temps immemorial. Quan aquest no és el cas el mecanisme d'adscripció al domini públic municipal pot ser divers: compra o procediment d'expropiació, cessió, aprovació definitiva de projectes d'obres i serveis o de planejament urbanístic, i usucapió.

Cal subratllar que el Cadastre de rústica, tot i recollir un bon nombre de camins, no és un inventari. El seu objectiu no és determinar la titularitat pública dels camins que hi figuren i, consegüentment, no té naturalesa constitutiva ni valor probatori de la titularitat. Si els camins figuren al Cadastre és simplement perquè són terrenys de descompte, és a dir superfície improductiva que no tributa, igual que el domini públic hidràulic. El cadastre pot demostrar l'existència d'un camí però no és prova de titularitat pública, com recullen diverses sentències judicials (*"y no bastará para colegir la naturaleza pública que... el Catastro, con reconocida importancia en lo topográfico, señale que un camino conduce desde una vía pública a una parcela privada, porque el dato que constat(a)... este Servicio es, meramente, de la existencia del camino, mas en modo alguno de su naturaleza."* RJ 4574\1975.)

D'altra banda, ja hem vist que els béns de domini públic són exempts de registre. Fins fa poc la legislació espanyola ni tan sols permetia la inscripció al Registre dels béns de domini públic. Tanmateix, de vegades, a les escriptures de propietat es fa menció de camins públics que travessen una finca o que serveixen de termenal. En aquest sentit les escriptures poden provar l'existència de camí públic. En canvi, l'absència de menció de camí públic a les escriptures de propietat d'una finca no és prova jurídicament vàlida de la inexistència o de la titularitat privada del camí en qüestió.

Camins privats

El sòl dels camins privats és privat. D'acord amb el Codi Civil els propietaris tenen dret a tancar llurs finques (*Article 544-8 del Codi Civil català: "Els propietaris poden tancar llurs finques salvant les servituds que hi estiguin constituïdes."* Ídem art. 388 del Código Civil: "Todo propietario podrá cerrar o cercar sus heredades por medio de paredes, zanjas, setos vivos o muertos, o de cualquier otro modo, sin perjuicio de las servidumbres constituidas sobre las mismas."), i això implica també que poden tancar els camins de la seva propietat i barrar el pas als vianants (però en cap cas tancar els camins públics que travessen llurs finques). Un camí privat pot esdevenir públic si està sotmès a un ús públic, pacífic i interromput durant un període de 20 anys (*20 anys segons el Codi Civil Català aprovat en data 10 de maig de 2006 i 30 anys segons el Codi Civil espanyol*). Aquest procediment d'adquisició a través de l'ús, que contempla tant el Dret Civil català (*Arts. 531-23 a 531-29*) com el Codi Civil espanyol (*Art. 1959 del Codi Civil: "Se prescriben también el dominio y demás derechos reales sobre los bienes inmuebles por su posesión no interrumpida durante treinta años, sin necesidad de título ni de buena fe..."*), i la Llei municipal i de règim local (*Art. 21 del Reglament del patrimoni dels béns locals: "S'entén produïda l'afectació de béns a un ús o servei públic o comunal quan l'ens local adquireix per usucapió, d'acord amb el Dret Civil català, el domini d'un bé que havia estat destinat a un ús o servei públic o comunal."*), s'anomena usucapió o prescripció adquisitiva.

L'ús que hom fa d'un camí particular simplement per tolerància del propietari no el converteix en públic (*Article 531-24 CCC: 2. La mera detenció no permet la usucapió.*, art. 1942 del Codi Civil: "No aprovechan para la posesión los actos de carácter posesorio, ejecutados en virtud de licencia o por mera tolerancia del dueño."). A més, el simple trànsit dels veïns no comporta usucapió. Només pot usucapir el titular del dret, i en el cas dels camins públics aquest és l'administració, no els veïns. Per tal que un camí privat sigui usucapit i esdevingui públic han de concórrer necessàriament l'ús públic en el sentit exigít per la normativa civil 8 (*Art. 531-24 CCC: "Per a usucapir, la possessió ha d'ésser en concepte de titular del dret, pública, pacífica i ininterrompuda i no necessita títol ni bona fe"; Art. 1941 CC: "La posesión ha de ser en concepto de dueño, pública, pacífica y no interrumpida."*) i la participació activa de l'administració en el procés, a través de l'exercici de llurs funcions de conservació i policia dels camins (*"requiere la conjunción de dos elementos: la utilización continuada y como pública por la colectividad de una determinada vía durante el periodo de tiempo fijado por la normativa civil para la prescripción adquisitiva... lo relevante es que se utilice como vía de comunicación con el convencimiento de que se trata de un derecho inherente a la colectividad, y que la administración intervenga de manera activa en el proceso de usucapion mediante el desempeño de las funciones municipales de conservación y policía de las vías públicas..." La Llei (T. 1993-2)*). El camí usucapit - abans privat, ara públic- esdevé inalienable, inembargable i imprescriptible com qualsevol camí de domini públic.

Servituds de pas

Una servitud de pas no és pròpiament un camí, ans un dret de pas que grava una propietat privada. De manera que el sòl que grava la servitud no és públic sinó privat. Els particulars han d'ésser indemnitzats pels perjudicis que pugui causar-los la servitud. Hi ha dues classes de servituds: públiques i privades.

Les servituds de pas públiques són les que estableixen les lleis en benefici del comú dels ciutadans. Al nostre país diverses lleis sectorials imposen servituds de pas públic:

- Llei de carreteres (*Aquesta estableix una zona de domini públic, de vuit metres d'amplada en les autopistes i les vies preferents i de tres metres en les carreteres convencionals (art. 24.1.). L'article 24.4. preveu que aquesta*

zona pugui ampliar-se a cada costat de la carretera "per tal d'incloure una o dues vies de servei per a vianants, bicicletes, ciclomotors o maquinària agrícola." En canvi, la zona pròpiament de servitud de les carreteres, sengles franges amb una amplada de 25 m (autopistes i vies preferents) i 8 m (resta de carreteres), a continuació de la zona de domini públic, no està destinada a l'exercici de cap dret de pas).

- *Ley de caza (La Ley 1/1970, de caza, disposa que els caçadors poden entrar i caçar lliurement i arreu als terrenys que no estan sotmesos a règim especial (parcs nacionals, refugis de caça, reserves nacionals de caça, zones seguretat, acotats de caça, terrenys tancats i adscrits al règim de caça controlada) i que tenen, per tant, la consideració de terrenys d'aprofitament cinegètic comú (tit. II, art. 8). A la resta de terrenys no poden caçar o només poden fer-ho d'acord amb determinades reglamentacions. La caça és prohibida als terrenys tancats no acollits a cap règim cinegètic especial. Ara bé, els terrenys tancats als quals hom pugui accedir per un accés practicable es consideraran terrenys oberts, llevat que el propietari manifesti per mitjà de rètols o senyals la prohibició d'entrar-hi. En definitiva, els caçadors poden exercir lliurement el dret de pas als terrenys als quals estan autoritzats a caçar, però alhora estan obligats a indemnitzar els perjudicis que poguessin causar.)*
- *Ley de aguas (L'article 6 estableix una zona de servitud en una franja de 5 metres d'amplada a les ribes fluvials, que el Reglament de la Llei d'Urbanisme considera de pas lliure per al servei de vigilància de la llera, pesca fluvial i salvament. L'article 46.2. de la Ley de Aguas disposa que: "los organismos de cuenca pueden imponer las servidumbres... de paso cuando se trate de garantizar el acceso o facilitar el mismo a zonas de dominio público de los cauces, para usos determinados, incluyendo los deportivos y recreativos, y en general cuantas servidumbres estén previstas en el Código Civil.")*

També és possible establir una servitud de pas pública mitjançant acord (títol) entre la propietat privada i l'administració pública. És important subratllar que no existeixen camins privats d'ús públic més enllà d'aquests supòsits.

Les servituds de pas privades només afecten les relacions entre particulars. Només pot fer ús de la servitud de pas el titular del dret, però no el públic en general. La modificació introduïda a l'article 342 del Dret Civil català per la Llei 22/2001, de 31 de desembre, de regulació dels drets de superfície, de servitud i d'adquisició voluntària o preferent, exclou expressament la possibilitat d'usucapir servituds de pas. El Codi Civil espanyol ja no ho admetia. Actualment les servituds de pas només es poden adquirir mitjançant títol (*Llei 22/2001, Art. 7: "Les servituds només es constitueixen per títol, atorgat voluntàriament o forçosa i per disposició de la llei. La constitució per títol forçós té lloc quan la persona titular de la finca dominant pot exigir-la, en els supòsits i en les condicions establertes per aquesta llei."*). Antigament, les servituds adquirides per usucapció d'acord amb el dret civil català s'extingien al cap de trenta anys per no-ús (*Art. 13: "Les servituds s'extingeixen pel no-ús durant trenta anys."*)

REGULACIÓ DE CAMINS

D'acord amb l'exposat anteriorment el Pla Especial regula els següents conceptes:

- Classificació de camins.
- Regulació del Domini públic i de les zones de servitud.
- Règim d'ús.
- Conservació i autoritzacions del camins.
- Modificacions de la xarxa viària i dels camins.

7. CRITERIS DE L'INVENTARI

L'Inventari de camins del municipi de Caldes de Malavella s'ha concebut com un instrument útil i dinàmic al servei de l'exercici de les competències municipals en matèria de camins - ordenació, policia, conservació i defensa jurídica dels viari públic municipal - en compliment del que disposen la Llei 8/1987, municipal i de règim local i el Reglament del patrimoni de les entitats locals.

La realització i el disseny de l'inventari s'han regit pels següents criteris:

- Exhaustivitat. L'inventari recull tots els camins de titularitat pública que s'han pogut documentar:
 - o Camins aptes per al trànsit de vehicles (xarxa veïnal, rural i forestal)
 - o Camins de ferradura i corriols (camins antics no aptes per a la circulació de vehicles de motor).
- Fiabilitat. L'inventari s'ha realitzat mitjançant l'anàlisi territorial i la interpretació crítica de les fonts documentals existents (cartogràfiques, fotogramètriques, administratives, etc.) les quals interaccionen de forma complementària i solidària.
- Precisió. L'inventari s'ha realitzat sobre ortoimatges en color i mapa topogràfic a escala 1:5.000.
- Compliment legal. L'inventari compleix amb les prescripcions legals que estableix el Reglament del patrimoni dels ens locals (Decret 336/1988).
- Defensa jurídica. La categorització de la titularitat dels vials s'ha basat en dades objectivables (fonts documentals) i en l'aplicació de la doctrina jurídica vigent, a partir de la realitat genètica i funcional dels camins que integren la xarxa.
- Utilitat per a la gestió. Els criteris exposats i el tractament digital persegueixen la utilitat de l'inventari per a la gestió territorial de la xarxa de camins, principalment en els següents àmbits:
 - o trànsit veïnal
 - o activitat agrícola i forestal
 - o gestió del medi natural
 - o riscos naturals i protecció civil
 - o turisme i lleure (senderisme)
 - o regulació de la circulació motoritzada
 - o manteniment i senyalització

8. ÀMBIT DEL PLA ESPECIAL.

L'àmbit de la Pla Especial de Camins rurals es correspon amb la totalitat del terme municipal de Caldes de Malavella.

II. NORMATIVA URBANÍSTICA.

CAPÍTOL I DISPOSICIONS GENERALS

Article. 1.- Objecte

1. La present ordenança municipal té per objecte la regulació de l'ús i la defensa dels camins i les vies rurals dels quals n'és titular l'Ajuntament de Caldes de Malavella, d'acord amb el que preveu l'art. 140 de la Constitució Espanyola, l'art. 237 en relació amb els articles 66.2 i 66.3, 175, 201 i 225 del Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, la Llei 9/1995, de 27 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural, el Decret 166/1998, de 8 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural i la legislació concordant.
2. Aquesta regulació s'estén a tots els aspectes relacionats amb la planificació, construcció, modificació, conservació, explotació ús i defensa dels camins rurals de domini i/o d'ús públic, així com els aspectes relacionats amb la integració amb el seu entorn.
3. No és objecte del present Pla Especial la regulació del règim jurídic dels béns patrimonials de l'Ajuntament ni la regulació dels camins rurals de titularitat privada no gravats per servituds públiques de pas.

Article. 2.- Àmbit d'aplicació

1. Integren la xarxa viària municipal en sòl no urbanitzable i en sòl urbanitzable en tant que aquest no es transformi:
 - a. els camins veïnals que comuniquen les zones de poblament disseminat i els nuclis de població del municipi,
 - b. els camins rurals que serveixen fonamentalment als fins de l'agricultura,
 - c. les pistes forestals de titularitat municipal,
 - d. les noves vies que siguin executades per l'ajuntament d'acord amb el planejament vigent.
 - e. els camins afectes a un servei públic,
 - f. els camins d'ús públic la conservació i el manteniment dels quals és a càrrec del municipi,
 - g. els camins d'ús públic des de temps immemorial, com els camins rals i els camins ramaders que no tinguin aquesta naturalesa amb caràcter exclusiu, i
 - h. les servituds públiques de pas de les quals l'ajuntament sigui el titular.
2. Els camins municipals són béns d'ús i domini públic de la corporació local, i en la seva qualitat de béns demaniaus són inalienables, imprescriptibles i inembargables, i estan exempts de registre i de tributació.
3. El present Pla incorpora l'Inventari dels camins del municipi.

Art. 339 i 344 Codi Civil

Art. 2.2. Llei 7/1993, de carreteres.

Art. 208. Llei municipal i de règim local de Catalunya.

Article. 3.- Exclusions

1. Als efectes d'aquesta ordenança queden exclosos de la xarxa viària municipal:
 - a. Les vies urbanes del municipi.
 - b. Les carreteres i vials la competència sobre la conservació i protecció dels quals està atribuïda a una altra administració pública.
 - c. Els camins construïts pels particulars a l'interior de les seves finques com a elements auxiliars o complementaris de les seves activitats específiques.
 - d. Les servituds de pas de titularitat privada.
 - e. Els senders recollits en l'inventari que s'annexa, excepte pel que fa a la regulació de l'ús.

Art. 2.2. Llei 7/1993, de carreteres

Article. 4.- Classificació dels camins

1. Per la seva jerarquia d'ús, s'estableixen les següents categories de camins:
 - a. Xarxa bàsica local: comprèn els camins veïnals que comuniquen els diferents nuclis de població amb el nucli de Caldes i amb la xarxa supramunicipal, com a béns de domini públic.
 - b. Xarxa viària primària: comprèn els camins veïnals, rurals o forestals que estructurin el territori municipal i els diferents veïnats com a béns de domini públic.
 - c. Xarxa viària secundària: comprèn els camins rodats no principals en sòl no urbanitzable que enllacen els diferents camins de la xarxa primària, com a béns de domini públic.
 - d. Xarxa viària terciària: comprèn tots els camins de la xarxa històrica o camins rurals tradicionals (camins carreters, camins de bast o de ferradura, camins ramaders), construïts originalment per al trànsit de persones, cavalleries i bestiar. Tots els camins rodats que no estiguin expressament declarats com a integrants de les altres categories, s'entendran inclosos en la xarxa viària terciària, de domini o ús públic.
 - e. Servituds de pas públiques a favor de l'ajuntament: Drets de pas cap a l'administració pública i que graven una propietat privada.
 - f. Senders: comprèn corriols i camins sobre propietats privades on s'ha admès l'ús per a vianants, cavalleries i bicicletes.
 - g. Servituds de pas privades: Drets de pas privats que graven una propietat privada. No són objecte de regulació del present Pla Especial, tot i que es grafien en l'Inventari.
2. Pel seu caràcter històric-patrimonial, s'estableixen les següents categories de camins :
 - a. Camins d'interès històric i tradicional: Es tracta del camí ral de Barcelona a França, camí d'origen romà on encara es troben restes arqueològiques romanes, el camí del pelegrí de Tossa, antic camí cap a la costa que a més és l'itinerari d'un romiatge, i el camí del poble a l'ermita de Sant Maurici, que també té tradició de romiatge.

- b. Camins d'interès paisatgístic: Correspon als itineraris que requereixen d'un tractament específic per raó dels valors propis o dels del seu entorn immediat. Bona part d'aquest recorregut està format per la ruta de les ermites i ruta de les rieres, així com pels camins d'interès històric i cultural.

CAPÍTOL II DE LA ZONA DE DOMINI I LA ZONA DE SERVITUD

Article. 5.- Domini públic

1. Forma part del camí i, per tant, del domini públic viari, a més de la superfície destinada al trànsit rodat, tots els elements de la seva explanació, com les voreres, cunetes, talussos, terraplens, ponts, obres de fàbrica, elements de senyalització i protecció, terrenys de servei i, en general, tots els elements construïts en funció del camí.
2. L'amplada dels camins de nova construcció o dels camins objecte de millora serà la determinada pel corresponent projecte tècnic i ha de tenir una correspondència amb la funcionalitat assignada al camí i basar-se en criteris d'estalvi econòmic i d'integració ambiental i paisatgística, d'acord amb les següents mesures:
 - a. Xarxa bàsica local: Entre 5 m mínim i 6,5 m màxim de mitjana i ha de permetre el pas creuat de camions d'extinció.
 - b. Xarxa viària primària: Entre 5 m mínim i 6,5 m màxim de mitjana i ha de permetre el pas creuat de camions d'extinció.
 - c. Xarxa viària secundària: Entre 3m mínim i 5 m màxim de mitjana i ha de permetre el pas creuat de vehicles mitjançant sobre-amples cada 100-150 m.
 - d. Xarxa viària terciària: Entre 3m mínim i 5 m màxim de mitjana.
3. Els camins rodats tenen una amplada mínima de 3 metres. L'amplada màxima vindrà determinada per l'amplada de l'explanació. Als camins rurals tradicionals la zona de domini públic comprèn la totalitat de la plataforma original destinada al trànsit i, en absència d'elements que delimitin la plataforma, aquesta tindrà una amplada de 2 metres en els camins de bast o ferradura i de 3 metres en els camins de carro.

Article. 6.- Regulació de la zona de domini públic

1. Resta totalment prohibida qualsevol activitat que suposi un dany per el camí o per la seguretat dels seus usuaris.
2. En la plataforma dels camins rurals no seran admissibles més usos i aprofitaments que els imprescindibles per a accessos a finques limítrofes i creuaments a diferent nivell de conduccions i vies de pas de vianants o rodat.

Article. 7.- Zones de servitud

1. Es fixen les següents zones de servitud de protecció dels camins i vies rurals:
 - a. Pels camins integrants de la xarxa bàsica local: 8 metres.

- b. Pels camins integrants de la xarxa viària primària: 4 metres.
 - c. Pels camins integrants de la xarxa viària secundària: 3 metres.
 - d. Pels camins integrants de la xarxa terciària: camins carreters 3 metres i corriols i camins de bast o ferradura 2 metres.
2. La zona de servitud serà a cada banda del camí i s'amidarà respecte de l'eix del mateix.

Article. 8.- Regulació de la zona de servitud

1. En la zona de servitud no es permet la realització de cap tipus d'obra.
2. Excepcionalment, quan la prestació d'un servei d'interès general així ho exigeixi i quedi suficientment demostrada la inexistència de solucions alternatives que no impliquin l'ocupació de la zona de servitud, l'Ajuntament podrà autoritzar la realització d'obres o instal·lacions, l'execució de les quals haurà d'adequar-se a les prescripcions que en cada cas s'assenyalin en la llicència municipal corresponent.
3. Sempre que sigui possible, les instal·lacions, obres i serveis que s'instal·lin en la zona de servitud, aniran soterrats i es procurarà que no impedeixin el pas de maquinària agrícola, instal·lant-se en la part més allunyada possible de l'eix del camí.
4. Les obres que s'autoritzin en la zona de servitud cercaran la màxima integració en el paisatge.
5. Els dipòsits provisionals de restes vegetals procedents de tales en finques privades s'efectuaran fora de la franja de servitud.

CAPÍTOL III RÈGIM D'ÚS

Article. 9.- Regulació d'usos

1. L'ús comú general o ordinari dels camins i vies rurals inclou la circulació de persones, cavalleries, ramats, ciclistes, carros, vehicles de turisme, maquinària agrícola i forestal i la de qualsevol vehicle de transport fins a 12 T destinat a l'aprofitament normal de les finques rústiques de dins del municipi que tenen l'accés pels camins i vies rurals. Per sobre de les 12 T, es considerarà com un ús excepcional.
2. Tots els altres usos s'entendran excepcionals, per tractar-se d'usos comuns especials. Tindran concretament aquesta consideració els usos relatius al pas de camions que transportin terres o runes de la construcció, curses i proves esportives, circulació motoritzada en grup o en grup i organitzada, maquinària destinada a prospeccions i instal·lacions mineres, circulació de materials qualificats com a perillosos, molestos o insalubres, així com qualsevol esdeveniment que comporti restriccions a la circulació normal de persones i vehicles.
3. El trànsit ramader i agrícola no motoritzat té prioritat sobre les altres formes de trànsit.
4. L'ús excepcional dels camins definit en els punts 1 i 2 està subjecte a llicència, a excepció d'aquells usos destinats a serveis públics com poden ser els de recollida municipals d'escombraries, camions d'extinció d'incendis o vehicles d'emergència.

Art. 218. Llei municipal i de règim local de Catalunya.

Article. 10.- De l'accés motoritzat al medi natural

1. La regulació de l'accés motoritzat al medi natural serà la prevista a la Llei 9/95, de 27 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural i el decret de desenvolupament 166/98, de 8 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural o normes que els modifiquin.
2. Els usos de lleure en el medi natural que impliquin estacionament en l'ample de camins no dificultarà el trànsit ni, en especial la possibilitat d'encreuament de vehicles en els camins de la xarxa viària local, primària i secundària.

Article. 11.- Circulació fora de camins

1. Es permet la circulació únicament de vianants, bicicletes i cavalleries pels senders grafiats en l'inventari.
2. Es prohibeix la circulació de vehicles motoritzats a través dels camps de conreu o fora dels camins delimitats a aquest efecte i pels tallafocs, les vies forestals d'extracció de fusta i els camins ramaders, i pel llit sec i per la làmina d'aigua dels rius, els torrents i tota mena de corrents d'aigua, a excepció d'aquells destinats a l'extinció d'incendis d'emergència.
3. Es prohibeix la circulació de bicicletes a través dels camps de conreu. L'ajuntament pot prohibir la circulació de bicicletes pels senders i camins de bast o ferradura si aquest comporta un perill per a la seguretat dels vianants o un deteriorament excessiu dels camins, a causa de l'erosió o d'altres factors, o també si comporta la destrucció o la degradació d'elements patrimonials associats, com ara els empedrats.

Art.7. Llei 9/1995, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural.

Art.9. Llei 9/1995, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural.

Art. 11. Llei 9/1995, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural.

Art. 54bis. Ley 10/2006, por la que se modifica la Ley 43/2003, de Montes.

Article. 12.- Velocitat màxima de circulació

1. En absència de senyals que estableixin limitacions específiques la velocitat màxima de circulació per camins és de trenta quilòmetres per hora (30 km/hora).

Art. 13. Llei 9/1995, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural.

Article. 13.- Identificació dels vehicles

1. D'acord amb el que estableix la legislació general sobre circulació, els vehicles amb motor i els remolcs han d'anar sempre identificats amb plaques de matrícula reglamentàries.

Art.5. Llei 9/1995, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural.

Article. 14.- Circuits específics per a determinats tipus de vehicles motoritzats

1. L'ajuntament, d'ofici o a petició dels propietaris de terrenys del terme municipal, podrà establir circuits específics adequats a les característiques de determinats tipus de vehicles motoritzats, mitjançant la tramitació d'un Pla Especial. L'establiment d'aquest tipus de circuits no podrà afectar terrenys inclosos en el Pla d'espais d'interès natural.

Art.12. Llei 9/1995, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural.

Article. 15.- Activitats esportives organitzades

1. Per a realitzar activitats i competicions esportives organitzades cal la conformitat expressa de l'Ajuntament i dels propietaris dels terrenys per on passi la prova.
2. L'Ajuntament pot suspendre provisionalment activitats ja autoritzades o part d'aquestes per circumstàncies meteorològiques, per incendis o per altres supòsits justificats per a la preservació del medi. Aquesta suspensió es pot ordenar amb caràcter definitiu si l'activitat comporta alteracions en el medi natural de reparació impossible o difícil.
3. Per tal de garantir la reparació de possibles danys o perjudicis al medi natural durant les competicions esportives, l'Ajuntament exigirà el dipòsit d'una fiança prèvia, que s'establirà en l'informe tècnic.
4. Un cop finalitzada la competició esportiva, l'Ajuntament controlarà que l'entitat organitzadora retiri en un termini màxim de set dies tot el material de senyalització i de protecció que s'hagi instal·lat per a fer la prova, i que s'ha donat compliment a les condicions establertes a l'autorització.

Art.17. Llei 9/1995, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural.

Art.24. Llei 9/1995, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural.

Art.26. Llei 9/1995, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural.

CAPÍTOL IV CONSERVACIÓ DELS CAMINS I AUTORITZACIONS

Article. 16.- Necessitat de llicència

1. Per executar qualsevol tipus d'obra o instal·lació en la zona de domini o en la de servitud, ja sigui fixa o provisional, serà necessària l'obtenció de la prèvia llicència municipal.

Article. 17.- Obres de tancaments de finques privades i els seus accessos.

1. El tancament perimetral o intern de finques amb tanques així com la col·locació de portes, barreres, cadenes o qualsevol altre tipus de tancament en camins de titularitat pública o privada, requereix necessàriament l'obtenció de la prèvia llicència municipal d'obres.

Article. 18.- Edificacions, instal·lacions i espècies arbòries existents

1. Les construccions o instal·lacions que es trobin en la zona de servitud quedaran en el règim de volum disconforme.
2. Les masses arbòries existents en la zona de servituds podran mantenir-se en l'estat actual, però no reposar-se en cas de tala o mort de l'arbre o arbust, ni augmentar. Es preservaran però les plantes

protegides i aquelles que calgui per les seves característiques, degudament justificat a la sol·licitud de tal·la.

Article. 19.- Eliminació d'objectes i construccions per motius de seguretat

1. Excepcionalment, quan per raons de seguretat viària es consideri necessari, es podrà ordenar en qualsevol moment, previ informe tècnic, la tala dels arbres i arbusts i la destrucció dels objectes o construccions situats dins la zona de servitud, quan impedeixin la visibilitat. Aquest acord es notificarà als afectats, que disposaran de 15 dies per portar-lo a terme. En cas de negativa o incompliment en el termini fixat es procedirà a realitzar per l'Ajuntament a càrrec de l'interessat.

Article. 20.- Moviments de terres

1. Tots els terrenys que confronten amb els camins només podran variar el seu nivell actual si respecten les condicions següents:
 - a. En el supòsit que es vulgui elevar el nivell de la parcel·la que confronta amb el camí, el propietari del terreny estarà obligat a evitar el vessament de l'aigua del seu terreny al camí i a realitzar les accions oportunes perquè no succeeixi. Tanmateix, si l'elevació ha de provocar un embassament de l'aigua en el camí, estarà obligat a realitzar les actuacions pertinents per evitar-ho. En aquests casos d'elevació del terreny s'haurà de deixar un talús màxim de relació 1V:2H.
 - b. En el supòsit que es vulgui rebaixar el nivell de la parcel·la que confronta amb el camí, el propietari haurà de deixar un talús màxim de 45 graus.
2. Les obres per als encreuaments soterranis tindran la deguda resistència, essent coberts amb un prisma de protecció mínim de 40 cm, dels quals 20 cm es correspondran a llosa de repartiment formigó de resistència 350 Kg/cm² i 20 cm a la caixa de paviment, deixant el paviment en les mateixes condicions que estava i s'executaran de manera que produeixin el mínim de molèsties als usuaris del camí.

Article. 21.- Instal·lacions subterrànies i aèries

1. Les xarxes de conducció d'aigua, sanejament, gas, telèfon, electricitat i altres instal·lacions o serveis no podran discórrer sota la superfície del camí o ancorar-se a les seves estructures llevat de supòsits d'excepcional dificultat de pas o encreuament imprescindible i quan hi hagi circumstàncies que no facin procedent cap altra solució alternativa, a excepció d'aquelles que se'n demostrï l'interès públic, i sempre d'acord a les condicions del preceptiu informe dels Serveis Tècnics.
2. Es permetrà la permanència i manteniment de les xarxes privades existents, les obres sobre les quals seran objecte de l'oportuna llicències d'obres.
3. En cap cas no podran col·locar-se arquetes de registre dins de la calçada i de les voreres del camí, però sí en les zones de servitud.
4. Les esteses i instal·lacions aèries que creuin sobre els camins hauran de complir les següents condicions:
 - a. El gàlib serà suficient per evitar accidents, o sigui, superior a 4,5m, respecte el punt més alt de la rasant del camí.

- b. Els pals de sustentació se situaran fora de la zona de domini públic i dins de la zona de servitud. Quan el camí manqui de zona de servei, els pals es col·locaran en una distància mínima de la línia exterior de la calçada de vegada i mitjana la seva alçada.
- c. Les traves i els ancoratges no podran col·locar-se en zona de domini públic.
- d. La resta de condicions tècniques i de seguretat que puguin establir-se a l'efecte per les administracions competents.

Article. 22.- Aigües procedents de les finques contigües

- 1. Els titulars de les finques que limitin amb els camins estan obligats a impedir que, pel motiu que sigui, arribi als camins l'aigua procedent de rec de la finca i d'aigües pluvials o de qualsevol altra naturalesa.
- 2. Els titulars i usuaris de les sèquies i braçals de rec tenen l'obligació de mantenir-los en perfecte estat de neteja i conservació, per tal que l'aigua no pugui vessar, entollant els camins.

Article. 23.- Accessos

- 1. Els accessos a les finques privades hauran de comptar amb l'autorització municipal prèvia, i totes les despeses de construcció, manteniment i substitució aniran a càrrec dels beneficiaris.
- 2. Les aigües de vessament a la zona d'accés s'hauran de recollir abans d'arribar al camí i conduir de forma adequada per tal que no envaeixin la calçada ni afectin l'explanació.

Article. 24.- Obligacions

- 1. Els propietaris i els titulars de drets d'usos i ocupació de terrenys que confronten amb els camins resten obligats a:
 - a. Tallar les branques, esbarzers i altra malesa en general que volin sobre la zona de domini públic.
 - b. Mantenir i netejar degudament les cunetes que confronten a les seves propietats.
 - c. No esgotar els talussos en les tasques agrícoles, de tal manera que es produeixi el desboscament del terraplè.
 - d. No tapar les canelles i sortides d'aigua.
 - e. No treure els desguassos de les finques a les cunetes, llevat que ho autoritzi l'Ajuntament.
 - f. Respectar la xarxa de desguassos
 - g. No efectuar la crema de restes de materials agrícoles als marges dels camins.
 - h. Impedir la caiguda d'objectes i la sortida d'animals al camí, construint per a això i pel seu compte les proteccions que calgui.
 - i. Abstenir-se de realitzar qualsevol activitat que pugui suposar un dany per al domini públic o la seguretat dels seus usuaris.

Article. 25.- Senyalització

- 1. La senyalització de camins i itineraris requereix la prèvia autorització municipal, d'acord amb l'ordenança de circulació viària municipal.

2. Els camins de la xarxa primària pavimentats amb reg asfàltic i destinats específicament al trànsit motoritzat se senyalitzaran d'acord amb les prescripcions tècniques que estableix el Reglament General de Circulació.
3. Els camins rodats no pavimentats i els camins rurals tradicionals es dotaran de senyalització vertical lleugera de tipus direccional i plafons de situació.
4. Els senyals han de tenir un disseny i s'han de fer amb materials i colors que garanteixin una bona integració paisatgística.
5. Per a la tramitació de la llicència l'interessat haurà d'aportar la següent documentació:
 - a. Tipus de cartell que es proposa amb les seves dimensions, text i característiques.
 - b. Plànol de localització de la senyal proposada.
6. Els particulars que hagin procedit a la instal·lació seran els responsables de procedir a la seva retirada, quan finalitzi el termini pel qual ha estat autoritzada.

Article. 26.- Creuament amb grans infraestructures

1. En el cas d'obres d'instal·lacions i infraestructures lineals, com ara camins, carreteres, ferrocarrils o canals, l'autorització municipal estarà condicionada a la presentació d'un estudi que identifiqui la possible afectació de camins rodats, camins de bast i ramaders, i itineraris senyalitzats, i les mesures correctores previstes per al manteniment de la funcionalitat de les vies afectades, fent especial esment a les connexions transversals i al tractament dels talussos.
2. L'empresa o la institució promotora o responsable de les obres ha d'assumir directament els treballs de reposició o condicionament dels camins i la senyalització afectats així com el cost de les obres.
3. L'Ajuntament podrà exigir el pagament d'una fiança per assegurar la restauració dels camins i elements afectats.

Article. 27.- Autoritzacions per a usos especials i privatis

1. Els usos especials i privatis dels camins i vies rurals municipals requeriran la prèvia autorització municipal. Per a l'emissió de l'esmentada autorització, serà d'aplicació la normativa de procediment administratiu i de règim local aplicable, amb les següents especificitats:
2. L'autorització l'haurà de sol·licitar qui pretengui fer l'ús excepcional.
3. A la sol·licitud s'haurà d'especificar clarament els camins afectats i els seus trams, els tipus d'ús que se'n farà, la maquinària que hi transcorrerà i els dies previstos d'utilització. Aquesta sol·licitud s'haurà de presentar amb l'antelació prèvia de 20 dies a la data prevista d'ús excepcional.
4. L'Ajuntament resoldrà la sol·licitud en el termini de d'un mes a comptar des de l'endemà de la seva presentació, excepte que se suspengui la tramitació de l'expedient per causa imputable a l'interessat. Transcorregut aquest termini, més el de la suspensió si és el cas, sense notificar la resolució, s'entendrà atorgada per silenci administratiu positiu.
5. L'autorització podrà fixar les condicions que es considerin convenientes, així com el dipòsit de fiances per garantir la reposició i reparació dels camins afectats, si és el cas.

Article. 28.- Responsabilitat

1. Les persones físiques o jurídiques sol·licitants de les autoritzacions, o subsidiàriament les que realitzin els usos especials, respondran dels danys ocasionats en els camins i vies públiques.

Article. 29.- Convenis de col·laboració

1. Per al finançament de les despeses d'obres de conservació ordinària, nova construcció, millora i canvi de traçat dels camins municipals i, en general, per a qualsevol altre actuació que s'hi dugui a terme, l'Ajuntament podrà establir convenis amb les associacions de veïns, grups de propietaris, etc, per afavorir la participació veïnal en les tasques de competència municipal.

CAPÍTOL V MODIFICACIÓ XARXA VIÀRIA

Article. 30.- Procediment

1. Correspon al Ple de l'Ajuntament l'adopció de qualsevol decisió sobre desafectació total o parcial a l'ús públic dels camins, sobre variació del seu traçat o creació de nous camins.
2. Un canvi de traçat de camí és objecte d'una llicència d'obres d'acord amb l'art. 179 k i 49 d del DL 1/2005 i de l'Aprovació prèvia d'acord amb la tramitació per l'art. 48 de la LUC, amb el procediment previst a l'art. 57 del RLUC.
3. La desafectació dels camins inclosos dins del domini públic municipal només es pot fer efectiva pel procediment específic que estableix la Llei municipal i de règim local de Catalunya.
4. La possessió privada dels camins no tindrà cap valor enfront de la titularitat pública, i per tant no produirà la desafectació dels camins rurals de titularitat municipal, amb independència del temps transcorregut.
5. Es podran constituir servituds de pas públic sobre terrenys propietat d'altri per tal de constituir camins rurals de titularitat municipal. L'adquisició del dret real es farà d'acord amb les modalitats previstes a la normativa reguladora del Patrimoni de les Administracions Públiques.

Arts. 204 i 205. Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya.

Article. 31.- Obertura de nous camins

1. No podran obrir-se nous camins, vies rurals, pistes forestals o qualsevol altre tipus de vialitat que no estigui expressament prevista al planejament urbanístic del municipi, que no figuri en plans tècnics de millora i gestió forestal o projectes d'ordenació forestal aprovats, o que no estigui inclosa dins dels plans d'actuació de l'administració competent.
2. L'obertura de nous vials preservarà sempre que sigui possible el traçat dels camins històrics preexistents a fi i efecte de destinar-los al trànsit no motoritzat.

Article. 32.- Modificació dels camins existents

1. Amb la corresponent llicència municipal, es podrà variar o desviar el traçat d'un camí, prèvia o simultània desafectació, sempre que se n'asseguri el manteniment de la integritat superficial, la idoneïtat dels itineraris i traçats i la continuïtat dels usos.
2. Les modificacions no podran suposar en cap cas alteracions negatives de l'entorn natural de la zona afectada.
3. Els projectes d'obres que impliquin la substitució de determinats trams o deixis sobrants no produiran per si mateixos la desafectació, continuant els terrenys substituïts o sobrants afectes al domini públic mentre no es resolgui expressament la desafectació.

Article. 33.- Expropiació i cessió de béns i drets

1. L'aprovació de qualsevol projecte d'alteració del traçat dels camins o de noves construccions comportarà la declaració d'utilitat pública i la necessitat d'ocupació, la qual se seguirà d'acord amb la legislació específica.
2. No obstant el que es preveu en l'apartat anterior, l'Ajuntament podrà prescindir de l'expropiació forçosa en el supòsit que tots els afectats per les obres facin cessió voluntària i gratuïta al municipi dels Béns o drets afectats, mitjançant la corresponent compareixença davant de l'Alcaldia en presència del secretari de la corporació que n'aixecarà acta, amb detall dels béns o drets cedits gratuïtament i acompanyament de la necessària inscripció registral d'aquestes cessions.

CAPÍTOL VI INFRACCIONS I SANCIONS

Article. 34.- Responsabilitats

1. Incorreran en responsabilitat aquells que realitzin actes que causin danys al camí o a qualsevol dels seus elements.
2. Les responsabilitats derivades dels danys causats als camins o a qualsevol dels seus elements es regularan pels principis generals de Dret Administratiu i, si s'escau, del Codi Penal.

Article. 35.- Infraccions lleus

1. Es consideraran infraccions lleus les següents:
 - a. Superar el límit de velocitat de 30 km/h, permesa als camins no asfaltats, d'acord al Codi de Circulació.
 - b. Realitzar obres, instal·lacions o actuacions no permeses en les zones de servitud sense les corresponents autoritzacions i llicències municipals o incomplint les seves condicions, sempre que aquestes siguin legalitzables.

- c. Col·locar, llençar, abocar o abandonar en la zona de servitud objectes o material de qualsevol naturalesa.
- d. La instal·lació de tancaments o senyals no permesos mentre no impedeixin el pas ni cominin a no passar.
- e. Qualsevol incompliment de les disposicions d'aquesta ordenança que no estigui tipificada coma greu o molt greu.

Article. 36.- Infraccions greus

- 1. Es consideraran infraccions greus les següents:
 - a. Realitzar obres, instal·lacions o actuacions no permeses en els camins o les seves zones de servitud, sense les autoritzacions o llicències requerides, o incomplint les seves condicions, quan no sigui possible la seva legalització posterior.
 - b. Deteriorar qualsevol element dels camins directament relacionat amb l'ordenació, orientació i seguretat de la circulació o modificar-ne intencionadament les característiques o ubicació.
 - c. Destruir, deteriorar, alterar o modificar qualsevol obra o instal·lació dels camins o els seus elements funcionals.
 - d. Col·locar o abocar objectes o material de qualsevol naturalesa que afecti la plataforma dels camins.
 - e. Efectuar encreuaments aeris o subterranis no permesos en els camins i les seves zones de servitud o fer-ne sense l'oportuna autorització o incomplint les seves condicions.
 - f. Col·locar rètols informatius a la zona de servitud sense l'oportuna autorització municipal.
 - g. La instal·lació de tancaments o senyals no permesos que impedeixin obstrueixin parcialment el pas.

Article. 37.- Infraccions molt greus

- 1. Es consideraran infraccions molt greus les següents:
 - a. Sostreure, deteriorar o destruir qualsevol element del camí directament relacionat amb l'ordenació, orientació i seguretat de la circulació o modificar-ne intencionadament les característiques o la situació, quan impedeixi que l'element de què es tracti segueixi prestant la seva funció.
 - b. Destruir, deteriorar, alterar o modificar qualsevol obra o instal·lació dels seus elements funcionals, quan les actuacions afectin a la calçada o als vorals.
 - c. Danyar o deteriorar circulant-hi amb pesos o càrregues que excedeixin els límits autoritzats.
 - d. La instal·lació de tancaments o senyals no permesos que impedeixin obstrueixin totalment el pas.
 - e. Llaurar els camins.
 - f. Les qualificades com a greus quan s'aprecii reincidència
 - g. Fixar tota classe de publicitat a la zona de servitud sense l'oportuna autorització.
 - h. Realitzar activitats que puguin resultar perilloses per els usuaris del camí.

Article. 38.- Indemnitzacions pels danys ocasionats

1. En tots els casos la producció de danys en un camí municipal o en els seus elements funcionals, produirà la tramitació d'un expedient administratiu contra el presumpte causant d'aquests, que quedarà obligat a indemnitzar l'Ajuntament per l'import de la reparació, independentment de les sancions que s'imposin.
2. En l'expedient que es durà a terme d'acord amb el previst a les normes de procediment administratiu hi figurarà necessàriament un informe del tècnic municipal competent en relació a la descripció i a la valoració dels danys i perjudicis causats. Es donarà vista de l'expedient durant el termini de quinze dies a la persona a la qual s'imputi la seva realització, al possible responsable subsidiari i a aquelles altres persones que puguin resultar interessades a efectes de formulació d'al·legacions i presentació de proves i se'ls traslladarà la proposta de resolució.

Article. 39.- Reparacions

1. En el cas que sigui d'urgència la reparació del dany per a servei normal del camí i sempre que sigui aconsellable per les seves característiques, els serveis municipals procediran a la seva immediata reparació. A continuació se seguirà el procediment previst legalment per al rescabament de les despeses ocasionades.
2. Si no és urgent la reparació del dany, es requerirà l'interessat perquè dugui a terme en un termini no superior a un mes, transcorregut el qual i en cas que no ho hagi fet, es procedirà a l'execució subsidiària prevista en el cas anterior.

Article. 40.- Sancions

1. Les infraccions tipificades en aquesta ordenança seran sancionades tenint en compte els danys i perjudicis produïts, el risc i la intencionalitat del causant, amb les següents sancions:
 - a. Infraccions lleus: De 60,10 € a 300,51 €
 - b. Infraccions greus: De 300,52€ a 1.500,00€
 - c. Infraccions molt greus: De 1.500,01€ a 3.000€

DISPOSICIÓ FINAL

Aquesta Normativa entrarà en vigor el dia següent a seva la publicació al DOGC i estarà en vigor mentre no es procedeixi a la seva modificació o derogació expressa. En tot cas, la seva executivitat quedarà supeditada a l'entrada en vigor del POUM.

Caldes de Malavella, 10 de juliol de 2010.

L'alcalde, Joan Colomer i Llinàs

III. DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

1. CLASSIFICACIÓ DE CAMINS

IV. INVENTARI